

Pieper QSI

Quality Support & Inspection

Herman Pieper

International Welding Technologist / Material Consultant

Activiteiten / Werkzaamheden Pieper QSI

- Kwaliteitsborging en beoordelingen
- Materiaal adviezen
- Las adviezen en inspecties
- Het geven van technische presentaties

Doel van deze presentatie

Kennismaking met technologieën waarmee eigenschappen van lasverbindingen en/of materialen kunnen worden verbeterd met als doel de levensduur te verlengen.

Het betreft hier de volgende 2 technologieën:

Hoogfrequente hamer technologieën:

- Ultrasonic Impact Treatment (Esonix UIT)

Applied Ultrasonics Europe BV

- Pneumatic Impact Technology (PIT)

PI Tec GmbH

Geschiedenis van Esonix® UIT

- Uitgevonden / ontwikkeld door Dr. Efim Statnikov begin jaren '70 voor het behandelen van titanium rompdelen Nucleaire onderzeeërs in Rusland
- In 1997 gekocht door Applied Ultrasonics - USA
- Technologie is gepatenteerd en beschermd

Geschiedenis van PIT®

- In 2007 zijn de ervaringen vanuit de markt met UIT gebruikt om deze technologie te ontwikkelen
- In 2008 heeft dit geleid tot het oprichten van PITec GmbH in Duitsland
- Technologie is gepatenteerd en beschermd

Esonix® UIT is gebaseerd op:

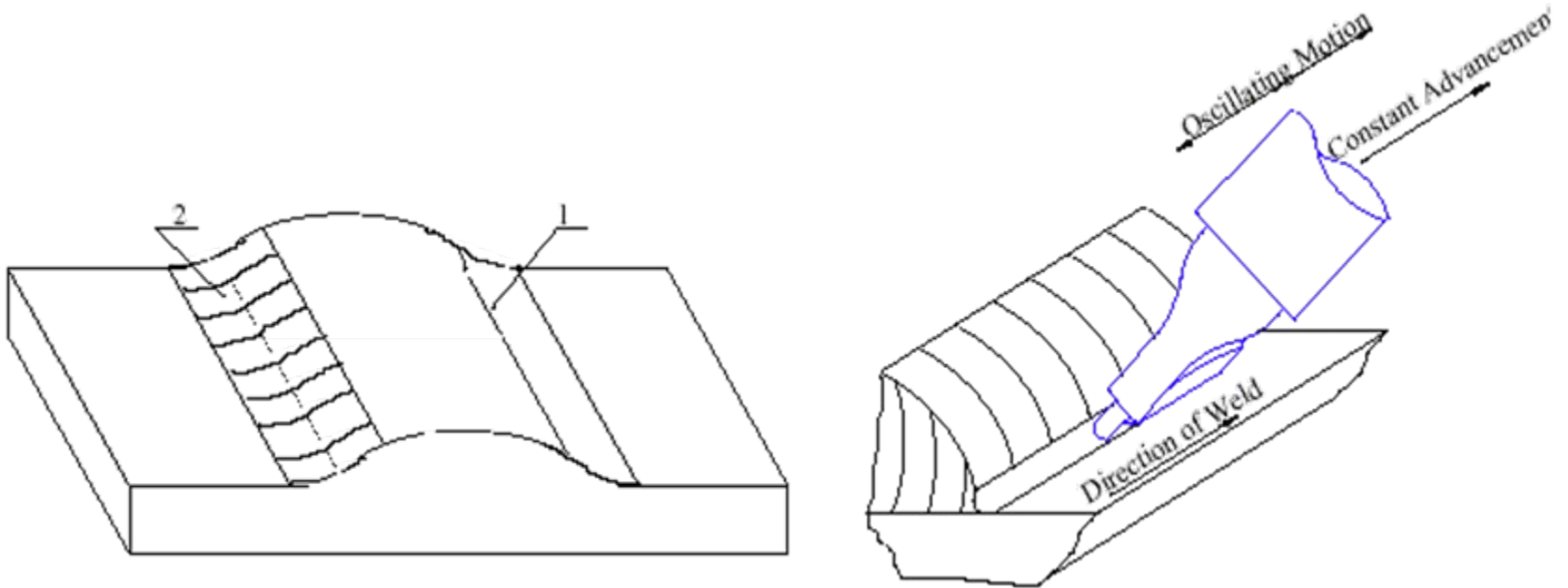

Omzetten van elektrische harmonische trillingen in mechanische trillingen met een zelfde frequentie d.m.v. een ultrasone omvormer.

- Ultrasoon frequentie – 27 kHz
- Mechanische frequentie – 200 Hz

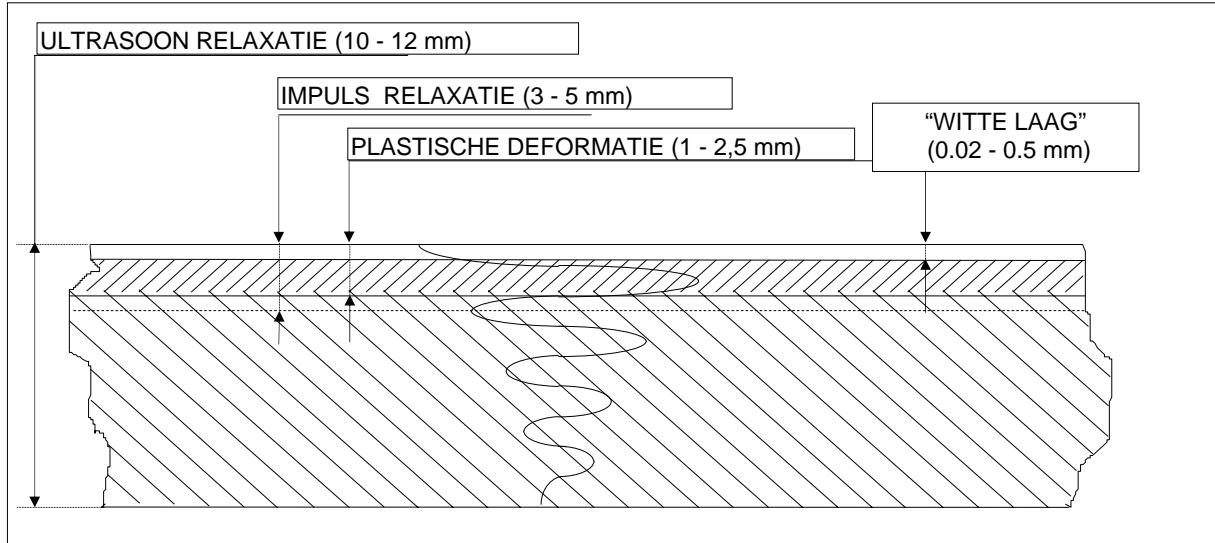

D.m.v. geharde pennen wordt de energie overgebracht waardoor spanningsprofiel wordt veranderd en geometrie van de lasnaadovergang wezenlijk wordt verbeterd.

Schematische weergave van de werking

Zone	Eigenschappen
"Witte Laag"	Verhoging van de weerstand tegen slijtage, corrosie en verbetering van de oppervlakte gesteldheid
Plastische deformatie	Verhogen van de vermoeiingslevensduur, compenseren van laskrimp en verbeteren van spanningscorrosie eigenschappen
Impuls Relaxatie	Verminderen van restspanningen door het lassen met 70% t.o.v. de uitgangswaarde
Ultrasoon Relaxatie	Verminderen van restspanningen door het lassen met 50% t.o.v. de uitgangswaarde

PIT is gebaseerd op:

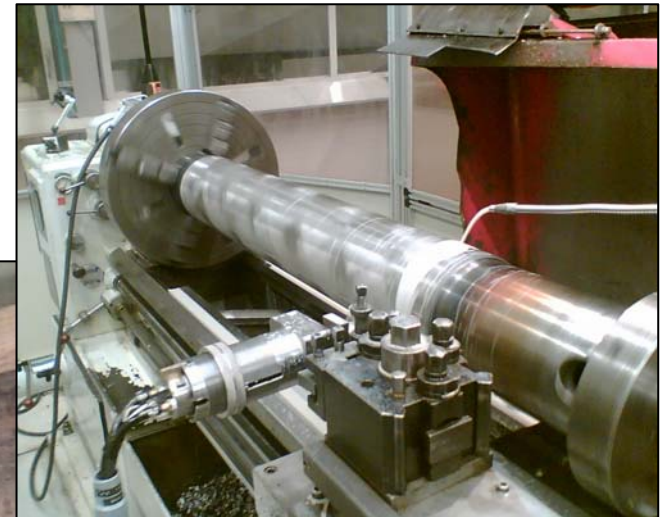
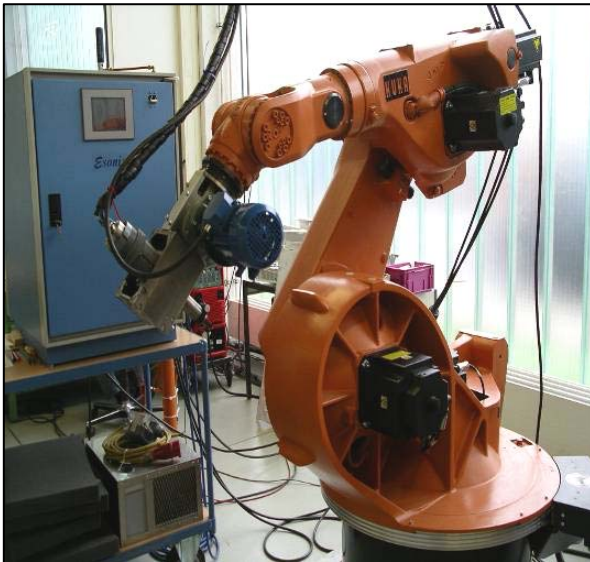
Het aansturen van een technologische kunst spier, een nieuwe ontwikkeling van FESTO GmbH, d.m.v. perslucht.

De bewegingen worden d.m.v. een complex systeem omgezet in een hamer beweging op één of meer behandelingspennen welke de energie weer overbrengen op het te behandelen materiaal.

Het bijzondere aan deze technologie is dat de kracht, amplitude en frequentie onafhankelijk van elkaar kan worden ingesteld.

Toepassing van UIT / PIT

- Beide technologieën kunnen zowel handmatig als gemechaniseerd worden toegepast.

Toepassing van UIT / PIT

- UIT wordt zelfs toegepast onder water voor Offshore toepassingen

Waarvoor wordt UIT / PIT onder andere toegepast?

- Verbeteren van de (thermische)vermoeiingssterkte / vermoeiingslevensduur van lassen en basismaterialen
- Verhogen van de oppervlakte hardheid van materialen.
- Afbouwen van restspanningen veroorzaakt door lassen tijdens reparaties en nieuwbouw
- Verbeteren van de (spannings)corrosie bestendigheid van lassen en/of basismateriaal

Mogelijke oorzaken voor ontstaan vermoeiingsscheuren

- Constructie heeft het eind van zijn theoretische levensduur bereikt.
- Constructie wordt hoger dynamisch belast dan vooraf tijdens het ontwerp was voorzien.
- Inwendige of oppervlakte indicaties in of nabij lassen (kerfwerking)

Het probleem...

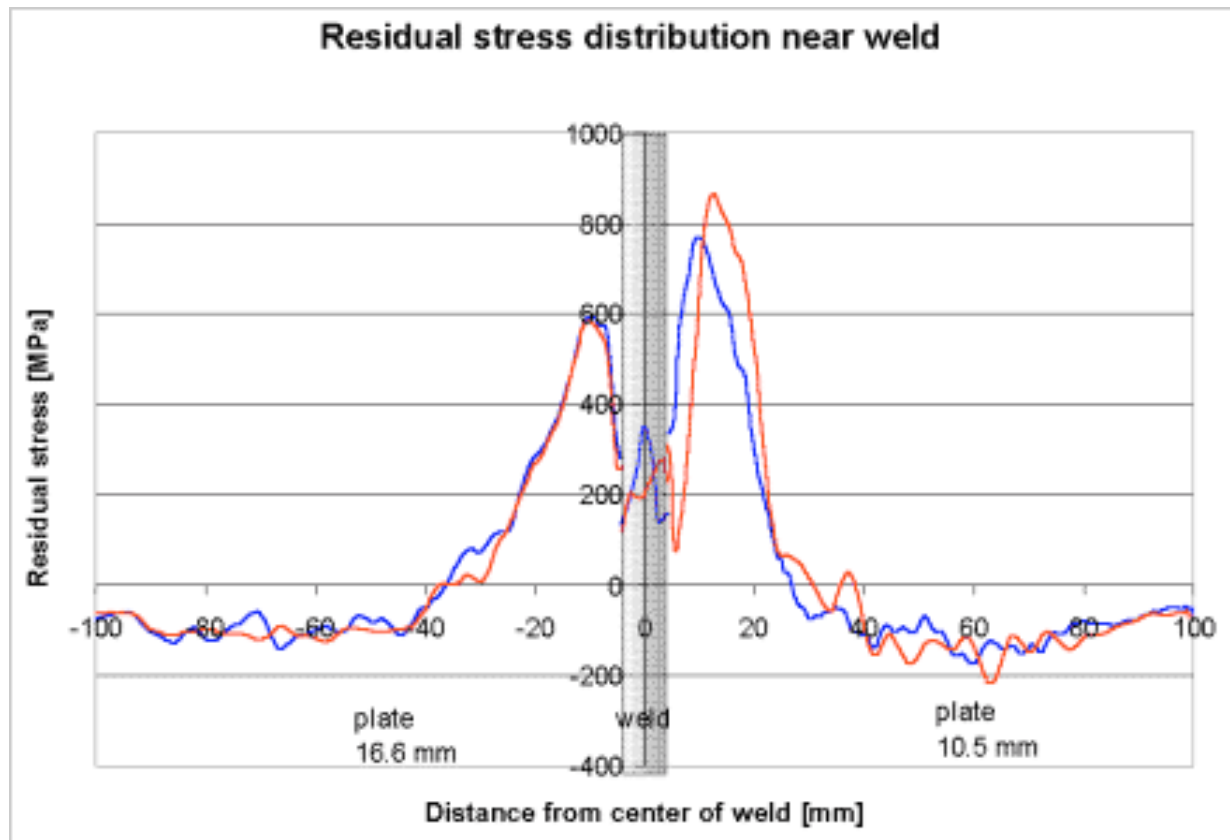
Wanneer tijdens gebruik de vooraf berekende maximaal toegestane belasting of het maximale aantal belastingswisselingen van een constructie wordt overschreden ontstaan er scheuren op de zwakste locaties van deze constructie,...

...meestal de lasnaad.

Hiervoor zijn 2 hoofdoorzaken aan te wijzen:

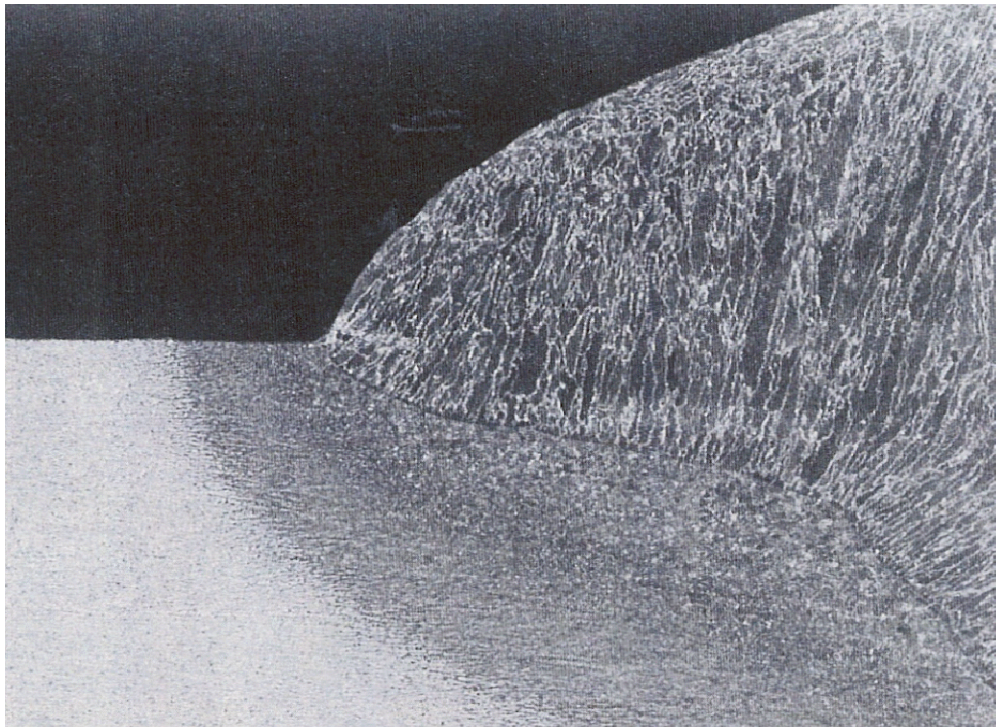
1. De trekspanningen in de door warmte beïnvloedde zone

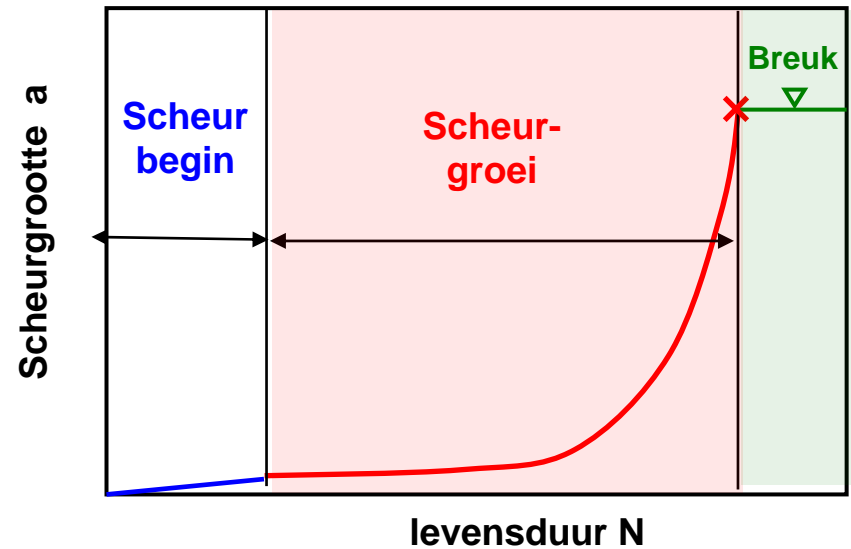
2. De Kerfwerking bij de lasnaad overgang

Vermoeing van gelaste constructies

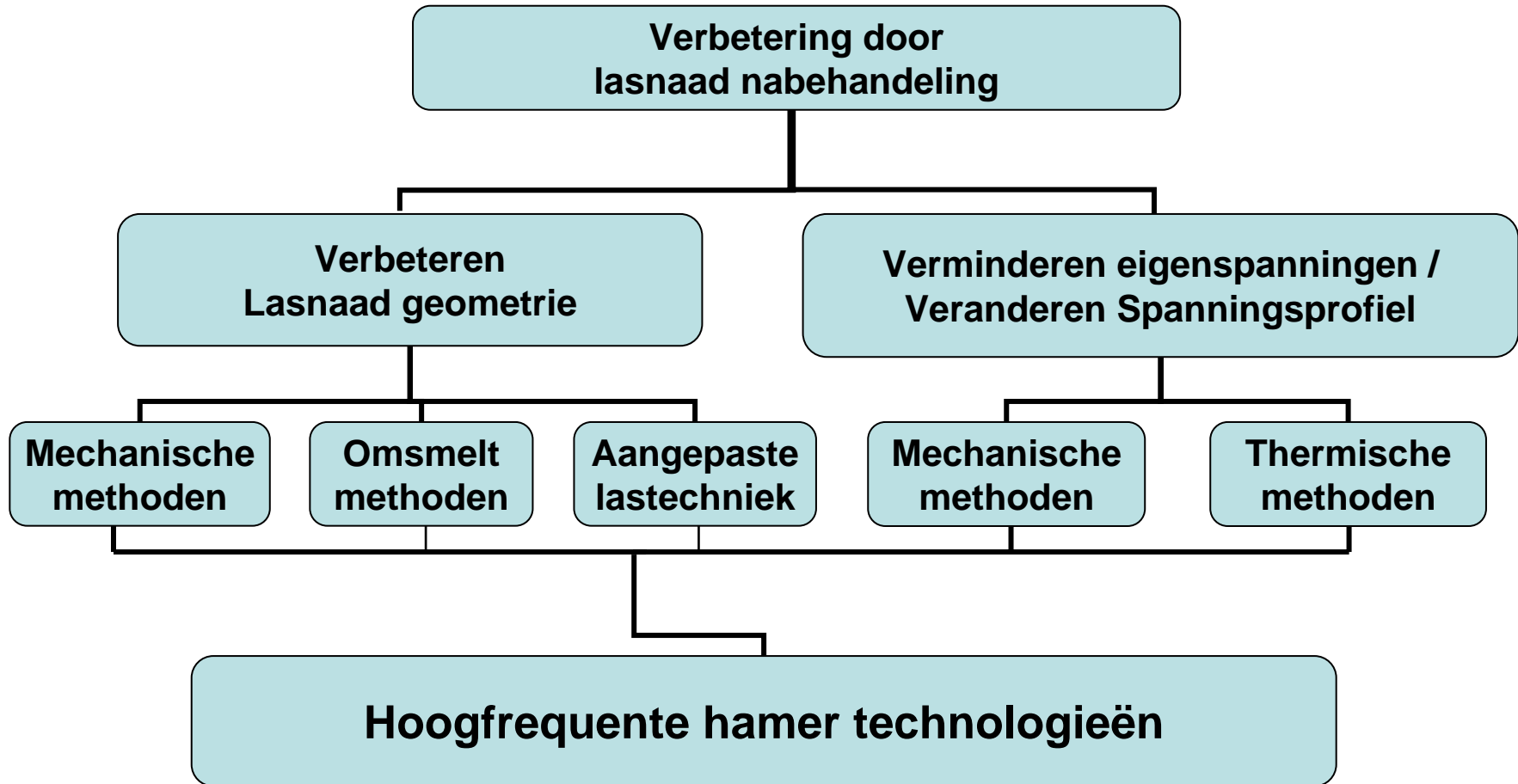

Lasnaad-
onregelmatigheid

➔ Levensduur wordt door **Scheurgroei** snelheid bepaald

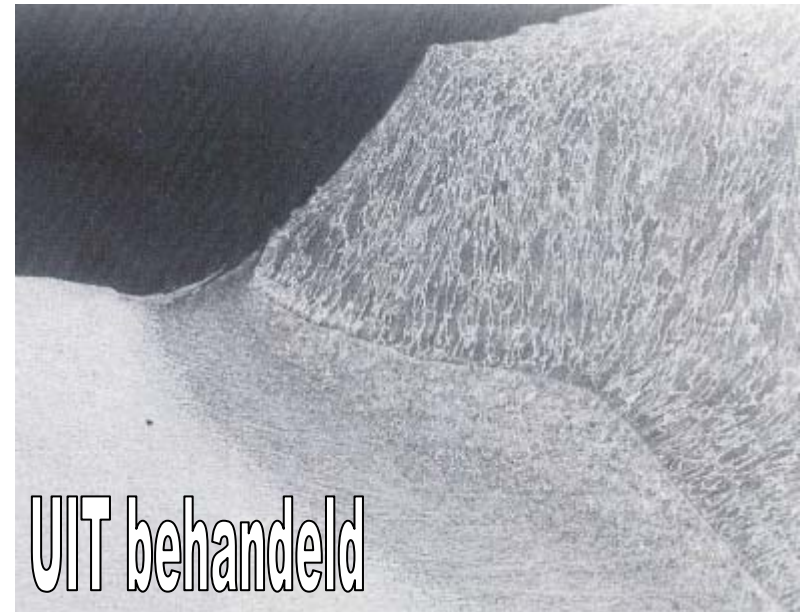
Hoogfrequent behandelen: Een combinatie van.....

Effect op lasverbindingen

Tegengaan van het ontstaan van (vermoeiings)scheuren door:

Plastische deformatie van het oppervlak waardoor de geometrie van de las wordt verbeterd en spanningsconcentraties worden verminderd.

Effect op lasverbindingen

Tegengaan van het ontstaan van (vermoeiings)scheuren door:

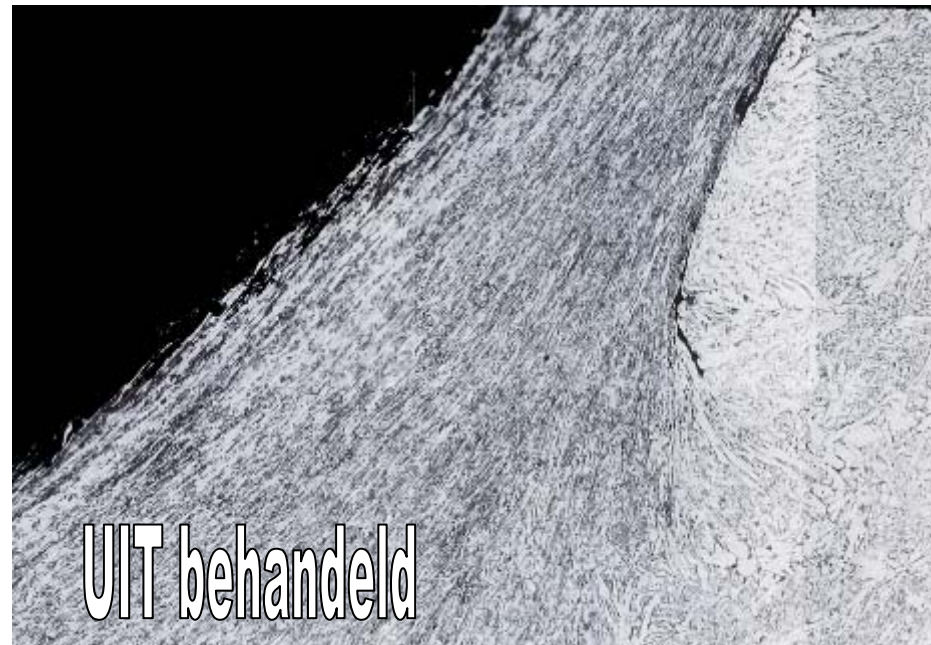
Aanbrengen van drukspanningen in de teen van de las....

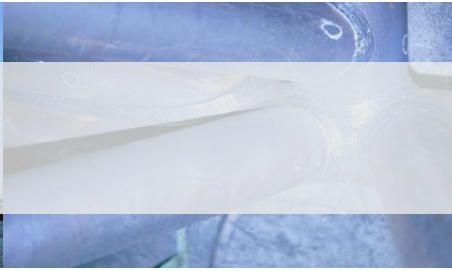

Effect op lasverbindingen

Tegengaan van het ontstaan van (vermoeiings)scheuren door:

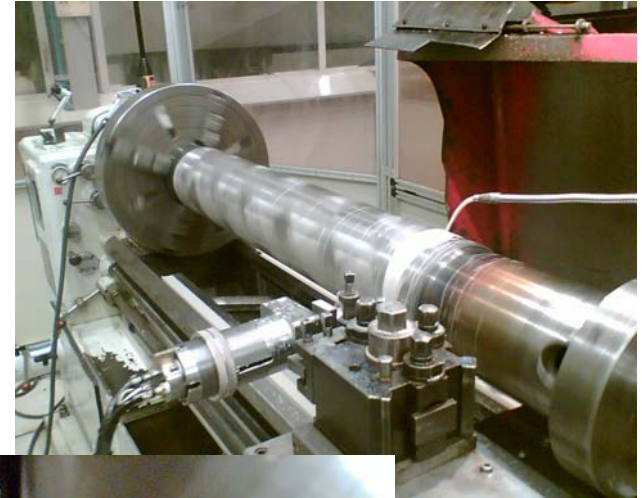
Relaxatie van de door lassen veroorzaakte spanningen....

Verhogen van de oppervlakte hardheid

- Verhogen van de weerstand tegen slijtage.
- Verminderen van het zgn. vreten bij draaiende onderdelen met gelijke hardheid.

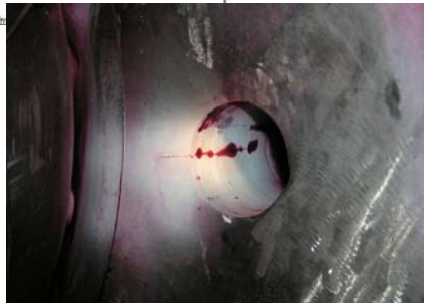
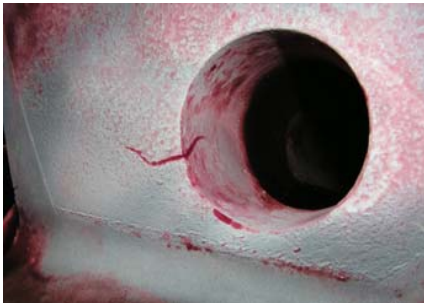
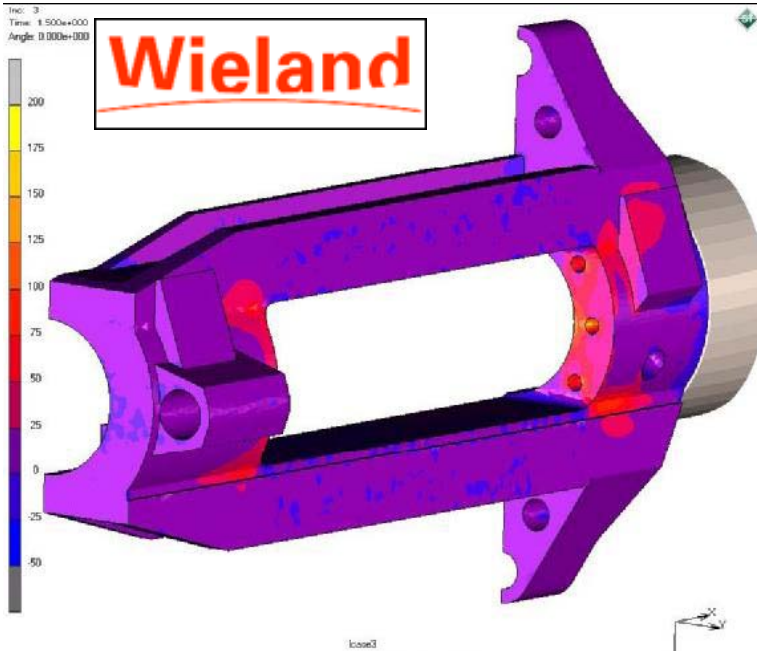

Verminderen van aanwezige restspanningen

- Mogelijke vervanging van het spanningsarm gloeien na het lassen (materiaal afhankelijk).
- Constructie direct gereed voor gebruik zodra het lassen / UIT/PIT behandelen is volbracht.
- Voorkomen van warmscheuren tijdens het lassen van materialen welke hiervoor gevoelig zijn.
- Lassen zijn voorzien van drukspanning aan het oppervlak waardoor ontstaan van scheuren tijdens productie zal worden verminderd / tegengegaan.

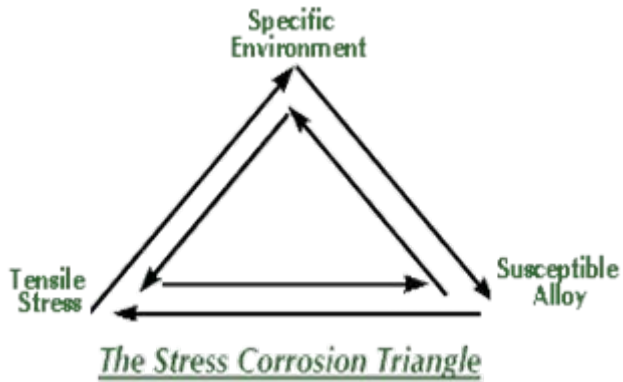
Verminderen van aanwezige restspanningen (reparaties)

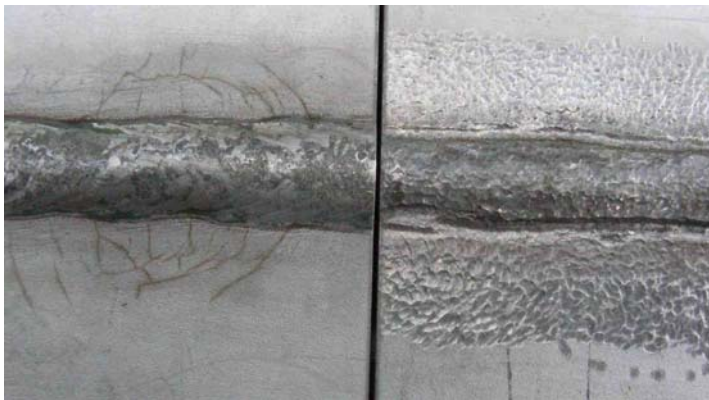
Verminderen van aanwezige restspanningen (reparaties)

Verbeteren van (spannings) corrosiebestendigheid

- verminderen aanwezige spanningen
- oppervlak voorzien van drukspanningen
- UIT veroorzaakt relaxatie door volledige dikte bij 10 mm AISI 316

Sluitlaag zijde

Grondlaag zijde

Verbeteren van (spannings) corrosiebestendigheid

Simulatie reparatie reactor wand
materiaal 10 CrMo 9 10 d.m.v.
verschillende lastoevoegmaterialen voor
toepassing in petrochemie.

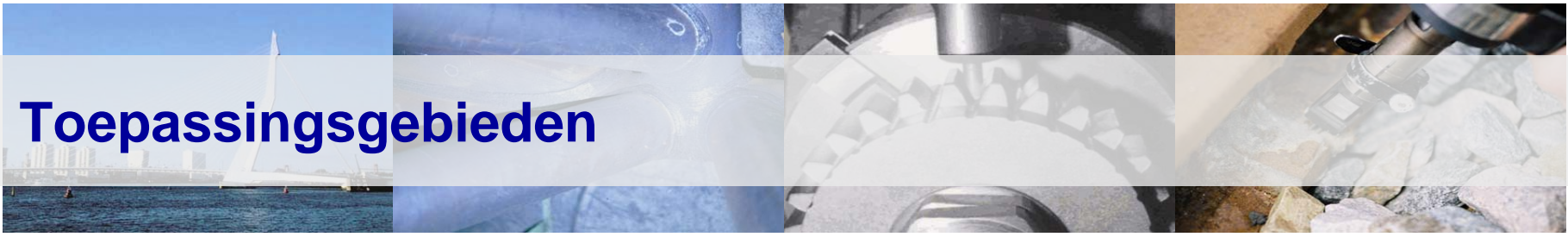
Vergelijking PWHT - PWHT+UIT - UIT

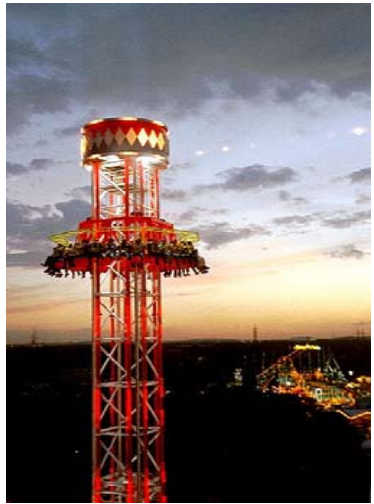

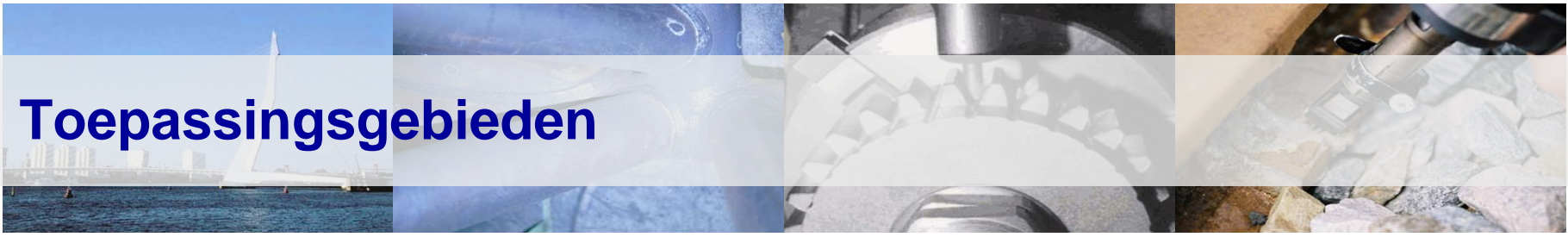
Toepassingsgebieden

Toepassingsgebieden

Toepassingsgebieden

Voordelen tegenover andere technologieën

Gedeformeerd glanzend oppervlak na de behandeling

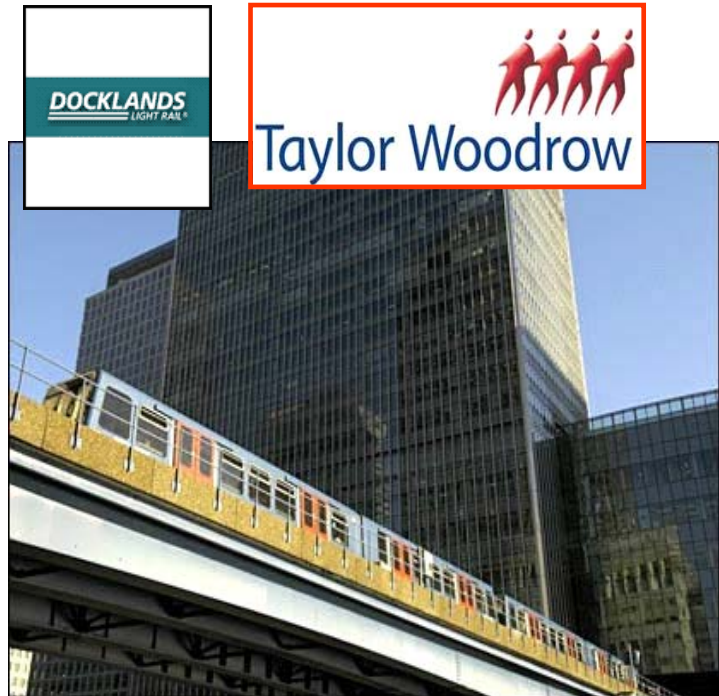
visuele kwaliteitscontrole

- TIG: 7 cm/min
- Schlijpen: 10 cm/min
- UIT / PIT: 45 cm/min

Voordelen m.b.t. reparatie en onderhoud van gelaste constructies

- Maakt het effectief repareren van (vermoeiing)scheuren op locatie mogelijk.
- Voorkomt ontstaan van scheuren in kritische details gevoelig voor vermoeiing.
- Vermindert de scheurgroei snelheid.
- Verlengt de economische - en vermoeiingslevensduur van gelaste constructies.
- Vermindert de kosten voor onderhoud en reparatie.

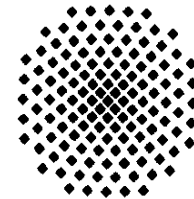
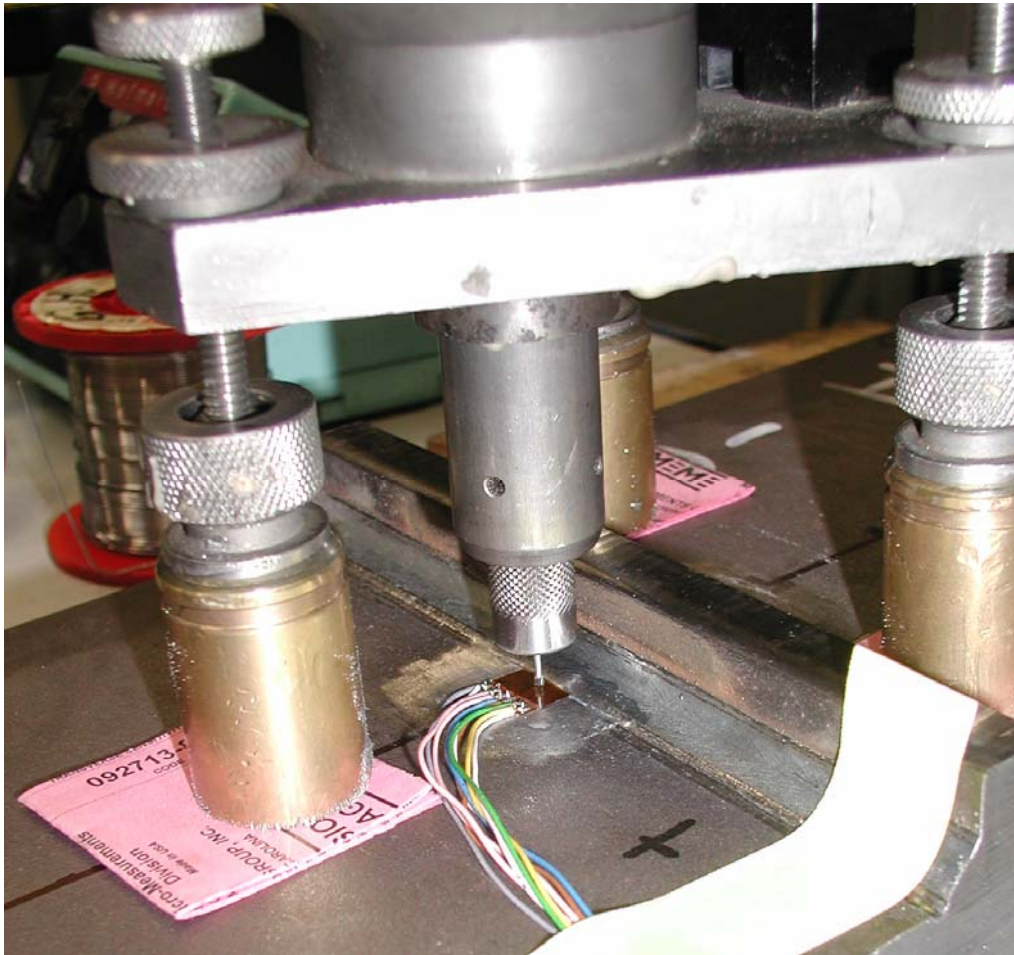

Door TWI bevestigd:

- Verbeteren levensduur = 4,3 X
- Verhogen belastbaarheid = 1,44 x

Onderzoeksresultaten

Restspanning meting d.m.v. Boor methode

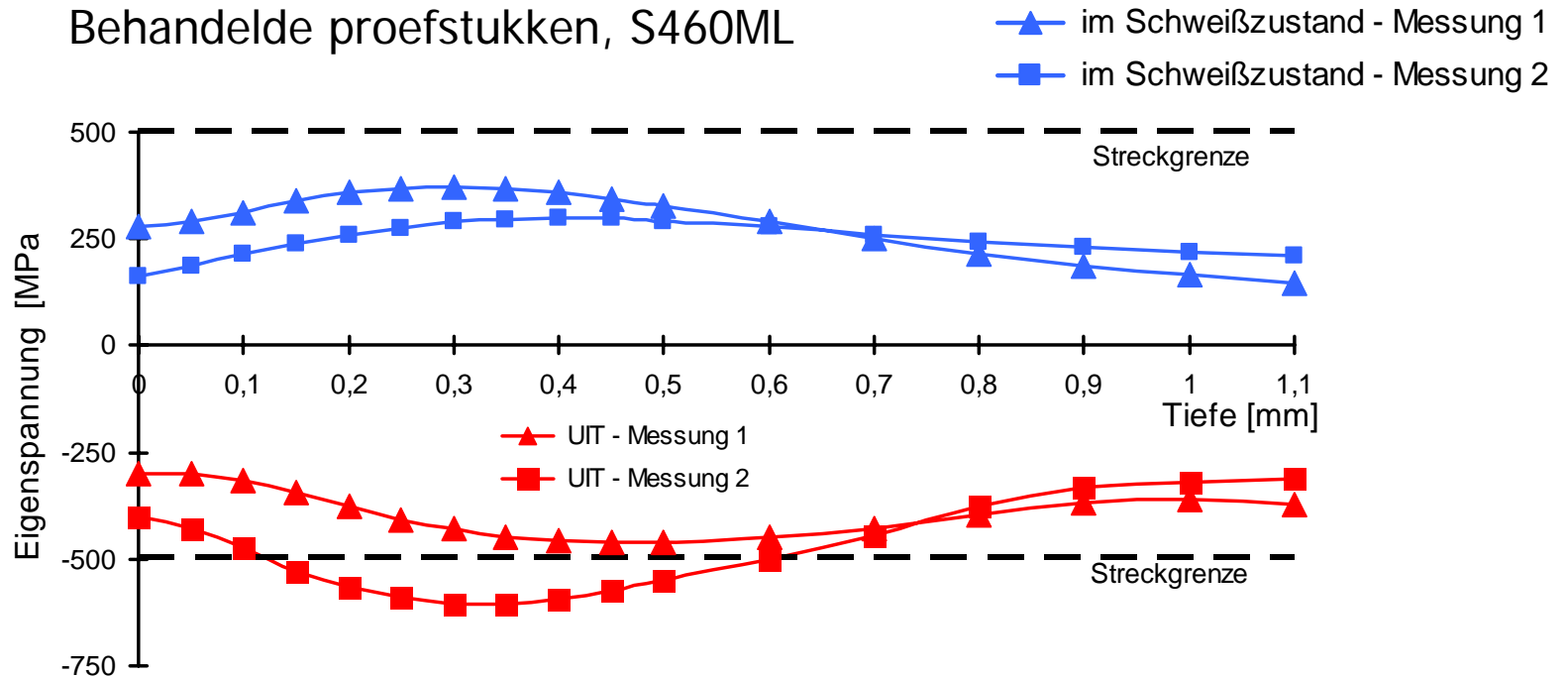

Universität Stuttgart
Institut für Konstruktion und Entwurf
*Schwerpunkte: Stahlbau, Holzbau
und Verbundbau*
Prof. Dr.-Ing. Ulrike Kuhlmann

Restspannungen in
diepte tot ca. 1,0 mm

Restspanning metingen

Restspanningen haaks op de las
Behandelde proefstukken, S460ML

- ➔ Drukspanningen aan het oppervlak tussen 60-80% van de vloeigrens.
- ➔ max. drukspanningen op ca. 0,3-0,4 mm diepte.

Verschillende condities getest

onbehandeld

gestraald

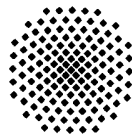
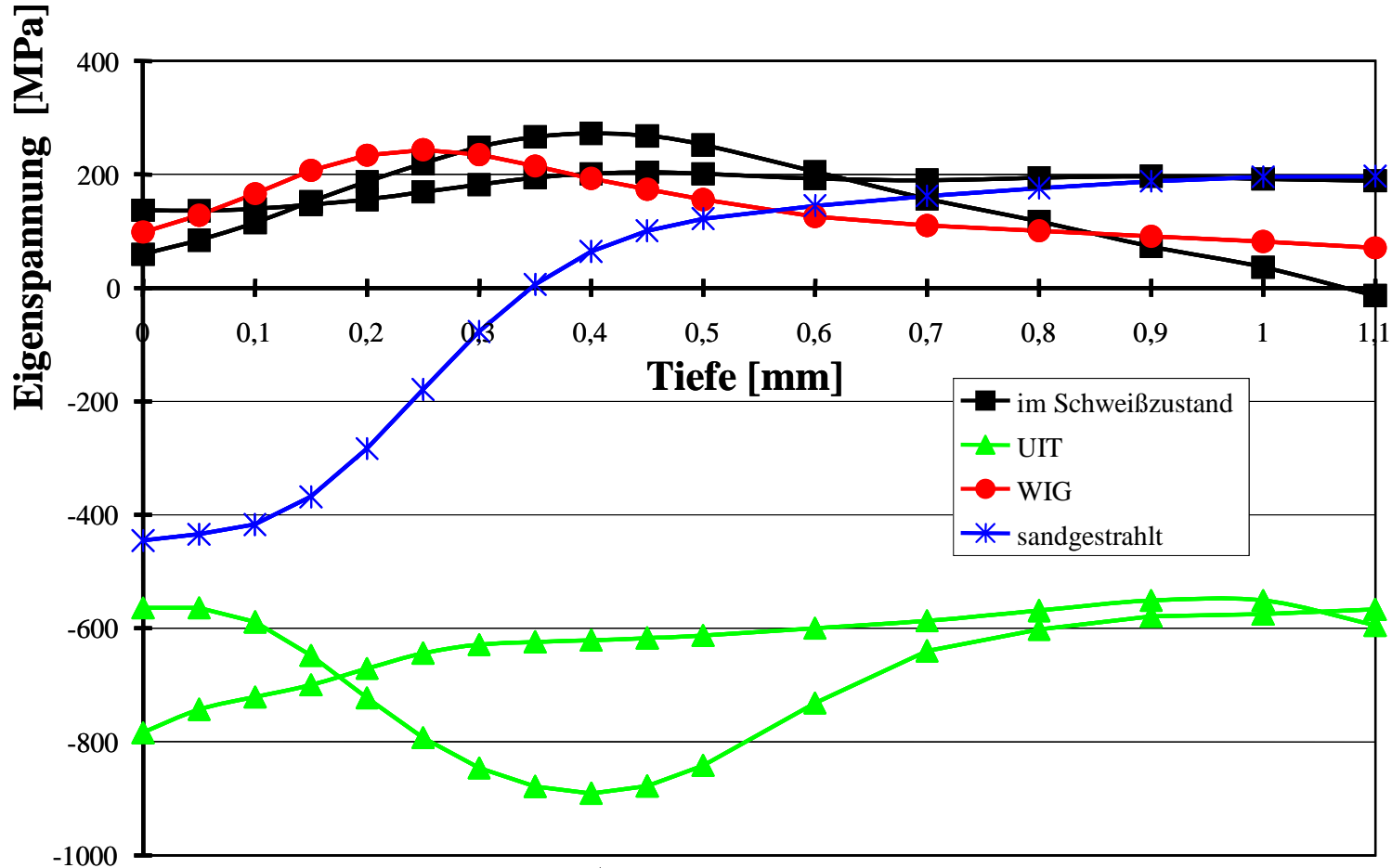

TIG-behandeld

UIT-behandeld

Resultaten van de spanningsmetingen uitgevoerd aan de verschillende uitgangscondities in materiaal S690

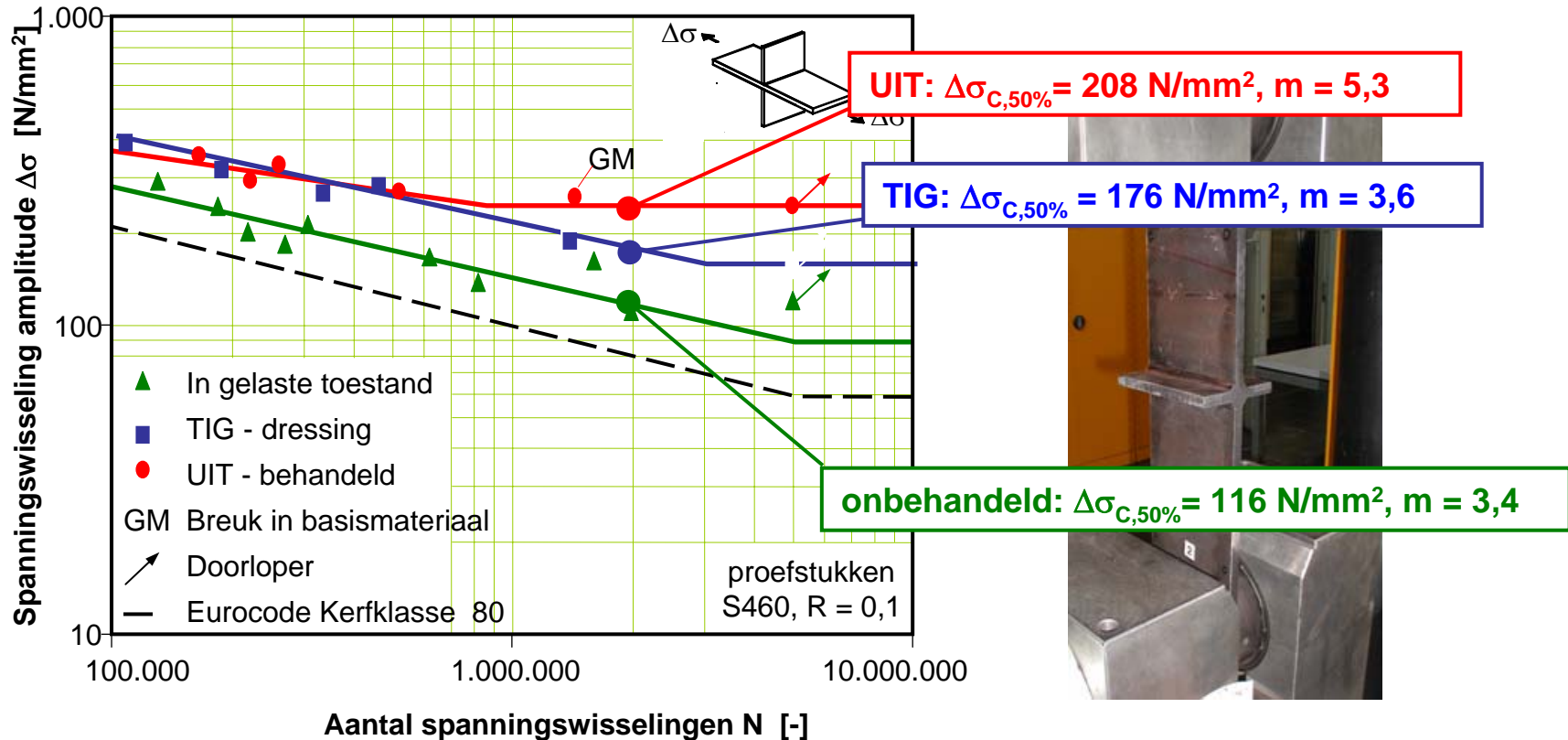
Universität Stuttgart

Institut für Konstruktion und Entwurf

Schwerpunkte: Stahlbau, Holzbau und Verbundbau

Prof. Dr.-Ing. Ulrike Kuhlmann

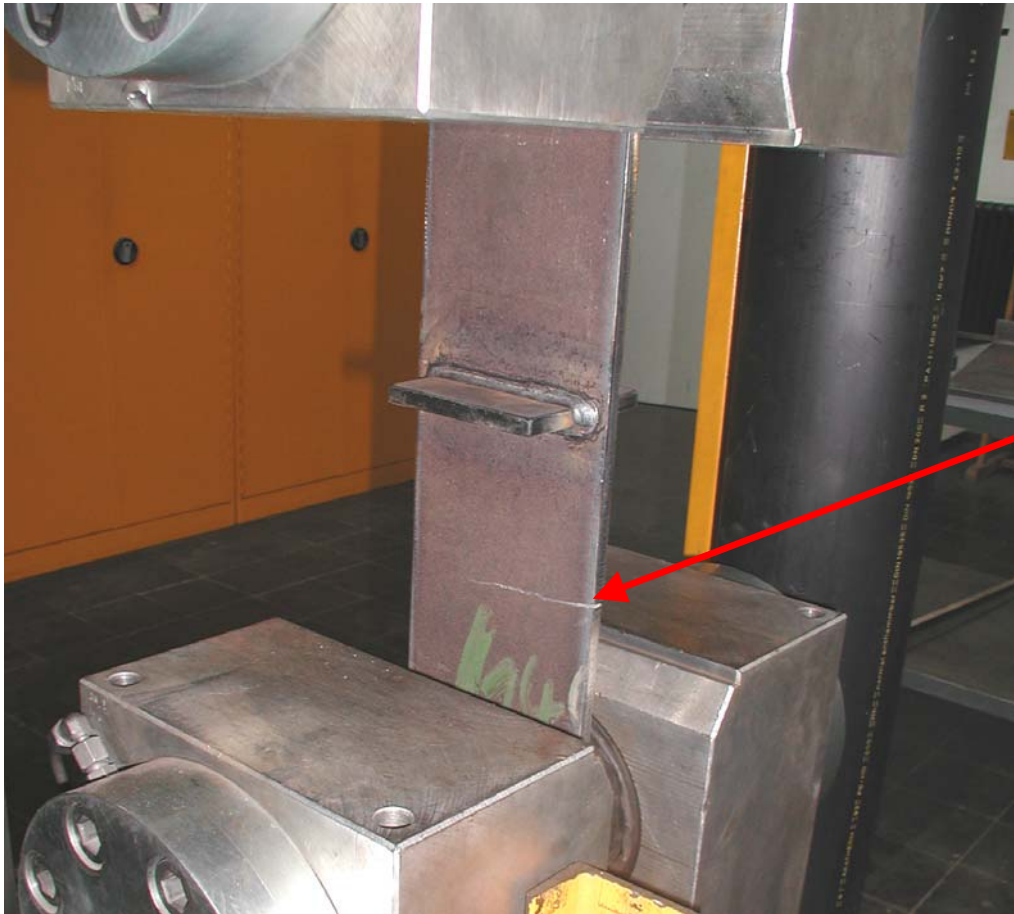
Testresultaten – verschillende nabehandelingmethoden

➔ **UIT: Verhoging van de vermoeiingssterkte $\Delta\sigma_c$ tussen 40 - 100%**

➔ **UIT: vlakker Wöhlerdiagram $m = 5 - 10$**

Vermoeiingstest aan materiaal S690

Proefstuk, S690, R = 0,1

Typische scheur in basismateriaal

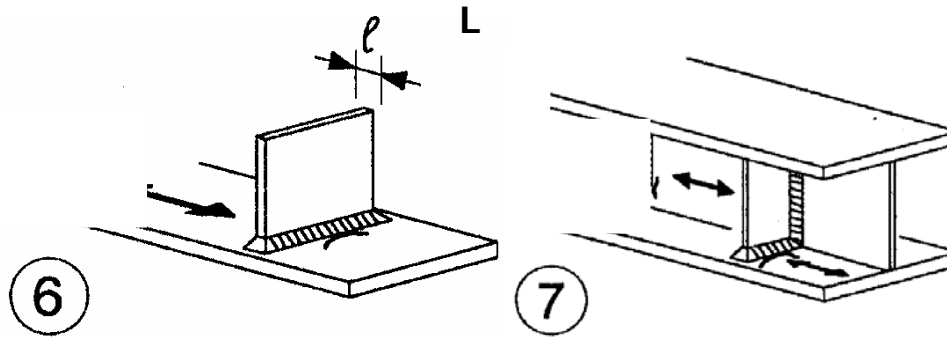
Vermoeingstest aan materiaal S690

**Breuk in
basismateriaal
na UIT-
behandeling**

**Proefstaaf dikte
25 mm**

Eurocode 3, par. 1.9 beoordelings aanbevelingen

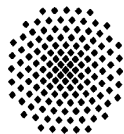
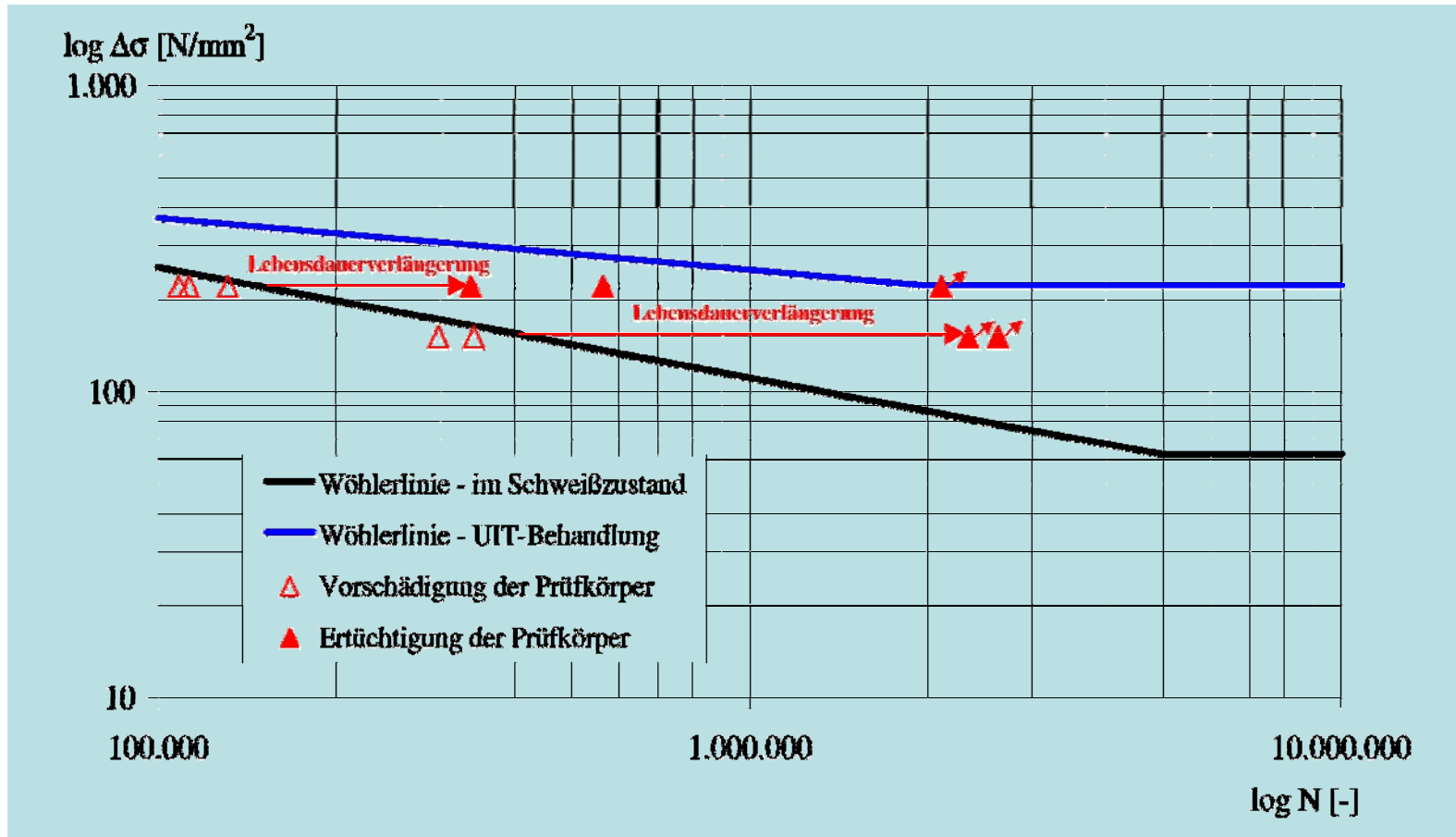

L = 25mm, R = 0,1

Staal- type	Eurocode 3, Deel 1.9		TIG-Dressing		UIT*	
	$\Delta\sigma_c$ [N/mm ²]	m [-]	$\Delta\sigma_c$ [N/mm ²]	m [-]	$\Delta\sigma_c$ [N/mm ²]	m [-]
S355	80	3	+ 2	3	100	5
S460			100		112	
S690			100		125	

* max. Drukspanningen: $\sigma_{\min} \leq 0,25 f_y$
max. Kerfklasse 125 N/mm²

Levensduurverlenging van voorbeschadigde constructies (Dwars verstijving, S460 R=0,1)

Universität Stuttgart

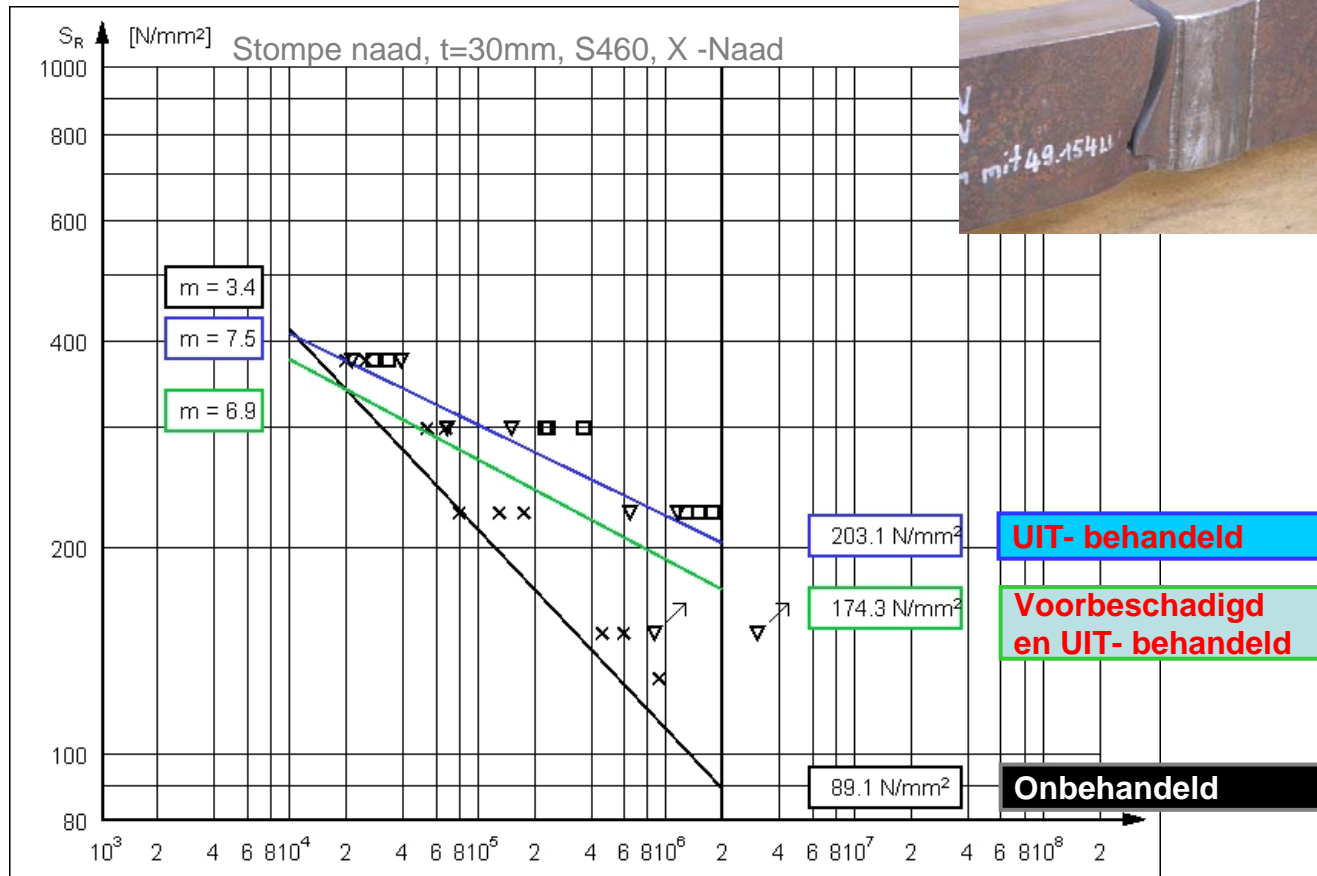
Institut für Konstruktion und Entwurf

Schwerpunkte: Stahlbau, Holzbau und Verbundbau

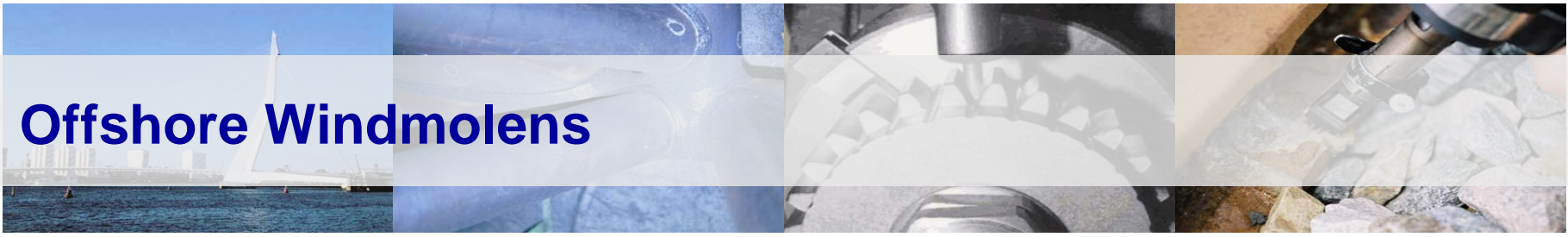
Prof. Dr.-Ing. Ulrike Kuhlmann

Pieper QSI

Stompe lasnaadverbindingen met UIT behandeling

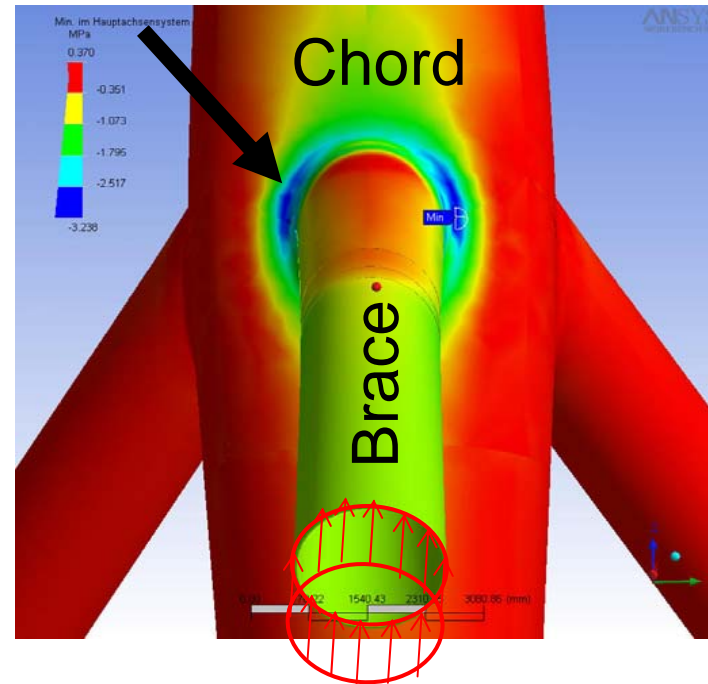
Universitat Karlsruhe Dr. Herion
 Versuchsanstalt fur Stahl, Holz und Steine

Offshore Windmolens

Knooppunten voor fundaties

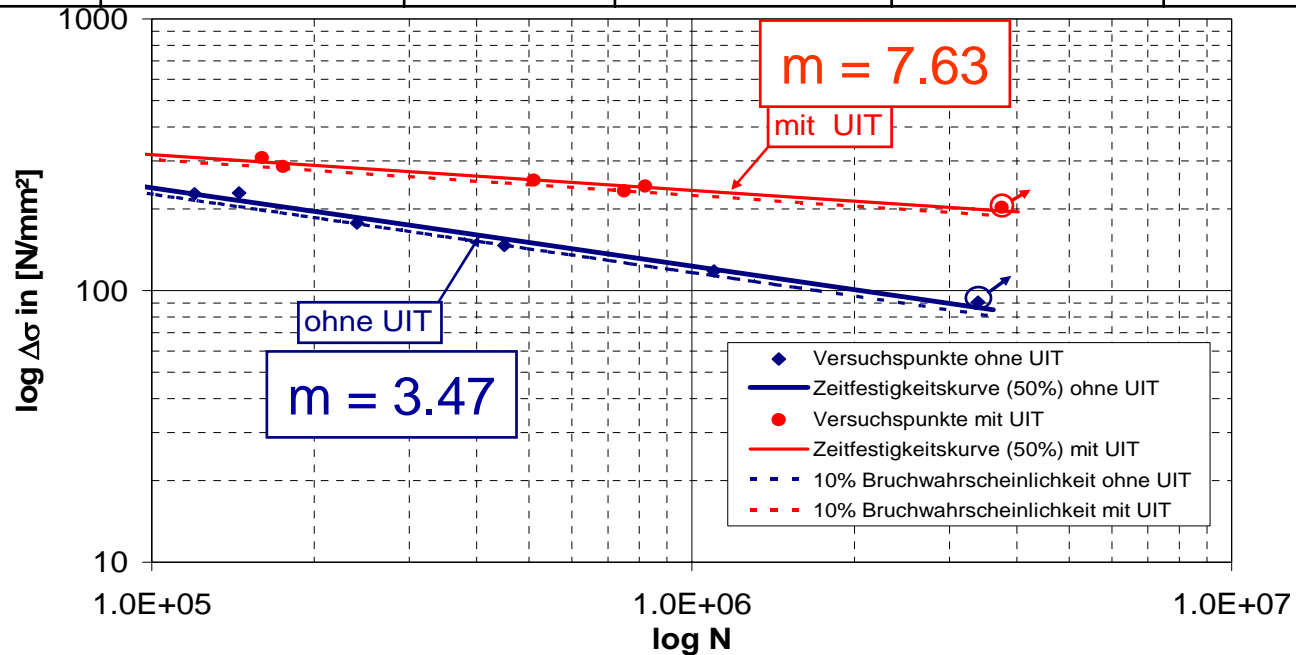
Institut für Stahlbau
Hannover

Pieper QSI

Test Resultaten

Test serie	Proefstaaf	$\Delta\sigma_c$	m	N_R bij $\Delta\sigma = 100$	N_R bij $\Delta\sigma = 200$
	Nr.	[N/mm ²]	[-]	[*10 ⁶ LW]	[*10 ⁶ LW]
1	Y_1 bis Y_6	95.5	3.47	1.71	0.15
2	Y_7 bis Y_12	204.5	7.63	475.07	2.40

Vervangen van spanningsarm gloeien door UIT

e-on

Uitdaging

Ontwikkelen van een door Lloyd's Register geaccepteerde lasmethode waarbij tijdens (spoed)reparaties in een bestaande constructie, materiaal 14 Mo V 63, het gloeien achterwege kan worden gelaten

Oplossing

- Direct na het lassen iedere lasruips inclusief WBZ d.m.v. UIT behandelen om aanwezige spanningen te verminderen.

Resultaat

- Lasmethode kwalificatie welke voldoet aan de eisen zonder dat er een warmtebehandeling na het lassen noodzakelijk is.
- Hierdoor aanzienlijke verkorting van de stilstandtijd

Ohl Engineering GmbH - Tuimeldroger

Uitdaging

- Verbeteren van de thermische vermoeiingslevensduur van een oude Tuimeldroger bij de eindklant tijdens reparatie.
- Preventief behandelen van nieuwe Tuimeldrogers om kwaliteit en thermische vermoeiingslevensduur te verbeteren

Oplossing

- UIT behandelen van de reparatielassen
- Preventief Behandelen van de verstijvingen

Resultaat

- Duidelijke verbetering van de vermoeiingslevensduur
- Drukspanningen aangebracht om ontstaan van scheuren tegen te gaan
- Verhoging van de product kwaliteit

AGV voor intern transport van staal coils

Rocla

Uitdaging

Finse fabrikant heeft een speciale AGV voor transport van coils met een gewicht van 20 – 25t ontwikkeld voor het Duitse bedrijf Rasselstein. De Mangaan stalen geleidingen vertonen scheuren na een relatief korte gebruiksperiode.

Oplossing

- Op advies wordt nu Hardox 500 toegepast, tevens is door Rocla de geleidingsconstructie verbeterd
- Aanpassen / repareren van alle AGV's en d.m.v. UIT behandeling van de lassen de spanningen verminderen

Resultaat

- Aanzienlijke verbetering van de levensduur
- Afname van de stilstandtijd

Brug over de autobaan A73 bij Suhl

Uitdaging

- Klant heeft een nieuwe brug ontwikkeld met een bijzondere gewichtbesparende architectuur
- Type brug voldoet niet aan huidige regelgeving
- Brug details: Spanbreedte 90m, Materiaal S355

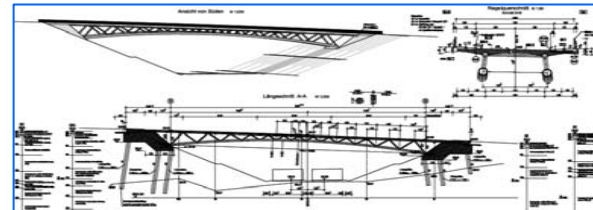
Oplossing

- Behandelen van alle kritische knoopverbindingen met UIT of PIT
- Goedkeur door Prof. Bucak FH-München en Prof. Mangerig BW-Universität München

Resultaat

- Geaccepteerde constructie
- Slanke constructie met beperkt gewicht
- interessante Architectuur
- Verhoogde veiligheidsfactor

Autobahndirektion Nordbayern

Proefstuk	$\sigma_{\perp}$ in de lasnaad	N bij 0,1mm verplaatsing toename	N eind van de test
PK1 (90°)	55 N/mm ²	3.535.960	5.544.439 bij 0,9 mm Verplaatsing toename
PK2 (90°)	110 N/mm ²	198.000	310.000 bei 1,0 mm Verplaatsing toename
PK3 (45°)	50 N/mm ²	3.646.572	6.510.237 bei 1,0 mm Verplaatsing toename
PK4 (90°) met Nabehandeling	110 N/mm ²	1.045.646	1.192.731 bei 1,0 mm Verplaatsing toename

Behandeling boorplatform Ton van Langeveld

Uitdaging

- Verlengen van de vermoeiingslevensduur
- Verhogen van de vermoeiingssterkte
- Acceptatie en afname door ABS

Oplossing

- UIT Behandeling diverse kritische details van de staal constructie

Resultaat

- De vermoeiingslevensduur is met een factor 6-8 verhoogt.
- Vermindering van het aantal reparaties in de toekomst en hierdoor vermindering van stilstand tijd

Details van de behandeling Ton van Langeveld

Stinger Handling System

Uitdaging

- Vermoeiing problemen in Stinger en Stinger Handling System
- Materiaal Weldox 700
- Acceptatie en afname door Lloyd's Register

Oplossing

- UIT behandeling van de reparatie lassen
- Preventieve UIT Behandeling van overige kritische lassen
- Op project basis uitgevoerd door AUE

Resultaat

- Verminderen van reparatie kosten en “Down time”
- Verbetering van de vermoeiingsterkte en levensduur

Nieuwbouw "Pieter Schelte"

Hijs capaciteit 25.000 ton

Rusch, Kraan technologie

Uitdaging

- Verminderen van „Down time“ door vroegtijdig ontstane vermoeiingsscheuren
- Vergroten van de lengte van een sloopkraan giek van 60 m naar 90 m

Oplossing

- Eigen personeel opleiden voor het uitvoeren van de behandelingen
- Behandelen van alle kritische lassen tijdens onderhoud als ook nieuwbouw
- Construeren nieuwe kraangiek waarbij voordelen in het ontwerp worden meegenomen

Resultaat

- De vermoeiingslevensduur wordt hierdoor aanzienlijk verbeterd waardoor “Down time” wordt verminderd
- De 90 meter giek is inmiddels in productie

Combino

SIEMENS

Uitdaging

- Het voorkomen van vermoeiingsscheuren in Aluminium wielkast hoeken van de Combino
- De levensduur verlengen en vermoeiingssterkte van de constructie verbeteren

Oplossing

- UIT behandelen van lasnaad overgang bij de wielkast hoeken na het lassen
- Certificeren van eigen personeel voor het uitvoeren van de werkzaamheden

Resultaat

- Aanzienlijk verbeterde vermoeiingslevensduur en vermoeiingssterkte
- Huidige toegepaste technieken zoals aanbrengen extra laslagen en stralen kunnen vervallen waardoor een snellere doorloop tijd kan worden gerealiseerd

Helix Energy Solutions – FPU Producer I

Uitdaging

- Voormalig treinschip omgebouwd tot drijvende productie unit (FPU) Helix Producer I.
- De vermoeiingssterkte van het koppelstuk aan de scheepswand voor de zgn. “Moon pool” moet worden verbeterd.

Oplossing

- Behandelen van de hoeklassen waarmee de T-stukken aan de scheepswand zijn gelast.
- Behandelen van hoeklassen van verstijving platen tussen de T stukken en de scheepswand

Resultaat

- Vermindering van de “Down Time” en inspectie interval door het verlagen van de restspanningen en het verbeteren van de vermoeiingssterkte van het koppelstuk.

Vragen ?

Pieper QSI

Job van der Havestraat 6
8384 DB, Wilhelminaoord

Tel +31 (0)521 380083

Cell +31 (0)6 51691215

E-mail: pieper-qsikpnmail.nl